

Motion till riksdagen 2008/09:N270

av **Helene Petersson i Stockaryd (s)**

Småskalig vattenkraft

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om den småskaliga vattenkraftens roll i energiomställningen.

Motivering

Hotet mot vårt klimat gör det nödvändigt att satsa på alternativ till fossil energi. Det brådskar att bryta vårt beroende av fossila bränslen. Den permanenta smältningen av Arktis gör att förändringarna i vårt klimat går än fortare. Det finns inte en enda lösning på denna stora utmaning utan vi måste vara öppna för många olika lösningar.

Sedan 1970-talet har energibehovet ökat i Sverige med omkring 30 procent. Utnyttjandet av förnybara energikällor som vattenkraft och biobränsle har ökat, men den förnybara energin står fortfarande för en, i förhållande till andra energislag, liten del av vår energitillförsel. Vattenkraften spelar en stor roll tack vare Sveriges goda tillgång på vattenkraft. Vattenkraften är en ren energikälla, men på den negativa sidan finns risk för torrlagda älvfåror och påverkan på växt och djurliv.

En fördel är att vattenreglering ger möjlighet att kontrollera översvämningens risker som har blivit allt vanligare också i Sverige på senare år. Den globala uppvärmningen gör att risken ökar ytterligare.

Även om vattenkraften har stora fördelar genom att det är en ren energikälla innebär den ingrepp i naturen. Det är viktigt att det finns stora oreglerade vattendrag för att säkra fiskars lekplatser med mera.

Det är framför allt storskalig vattenkraft som diskuteras både i Sverige och i EU. Riksdagen har beslutat att vattenkraften inte får byggas ut annat än i mycket liten skala. Men det finns också en utvecklingspotential i den småskaliga vattenkraften.

Fel! Okänt namn på

För- och nackdelarna med vattenkraft och i synnerhet den småskaliga vattenkraften har diskuterats under ett flertal år. Den småskaliga vattenkraften kan naturligtvis inte ha en central roll i omställningen av energipolitiken men ger ändå ett inte oväsentligt bidrag till användningen av miljövänlig och förnybar elproduktion.

Olika intressen står emot varandra. Fritt strömmande vatten är en stor tillgång för friluftslivet, inte minst för den stora grupp som ägnar sig åt sportfiske. Vattenkraftverk kan till exempel försvåra eller hindra fiskens vandringar.

I EU:s ramdirektiv om vatten, som ska vara genomfört 2015, slås fast att inget vatten får försämrats. En konsekvens av direktivet skulle kunna bli att småskalig vattenkraft stoppas. Men detta ska ställas mot andra försämringar av miljön, där växthuseffekten är den allvarligaste. Ingen kan bestrida att vattenkraften i det avseendet är ett miljövänligt alternativ.

Jag anser att vi i den nödvändiga energiomställningen också måste fortsätta att utnyttja den småskaliga vattenkraften och utreda vilken utvecklingspotential den har. Forskning och teknikutveckling inriktas i många fall på stora enheter, och de mindre alternativen kommer inte i fokus. Det är nödvändigt att stimulera forskning och teknikutveckling även för småskalig produktion av energi. Det bör också vara ett krav på de stora energibolagen att ta till vara den småskaliga vattenkraft som produceras.

Regeringen bör därför ta initiativ till en analys av den småskaliga vattenkraftens roll i Sveriges energiomställning. Både fördelar och nackdelar måste analyseras. Friluftslivets behov måste beaktas. Det handlar om att göra en avvägning mellan olika intressen. Inriktningen bör dock vara att den småskaliga vattenkraften ska ha en roll i energiomställningen och kunna få ekonomiskt stöd framför allt till teknikutveckling och forskning. Hur det stödet ska utformas bör ingå i analysen.

Stockholm den 29 september 2008

Helene Petersson i Stockaryd (s)